

O B S A H

ÚVODEM	5
I. kapitola	
VELIKÁ RODINA NAŠÍ ZEMĚ	7
Mlhovina a vír	8
II. kapitola	
JAK JE ZEMĚ STARÁ	
1. Hledá se měřítko pro stáří	12
2. Jak se počítá stáří v geologii	17
III. kapitola	
TAJEMSTVÍ ZEMSKÉHO NITRA	
1. Jak hluboko se člověk zavrtil	22
2. Pomoc astronomie	24
3. K čemu je dobré zemětřesení	25
4. Tlakem i ze žuly těsto	27
5. Jaký je průřez Zemí	28
IV. kapitola	
MOŘE A PEVNINY	30
1. První potopa	31
2. Jsou pevniny pevné?	32
3. Je vidět pohyb pevnin?	38
4. Jakou silou se posouvají pevniny	45
5. Pevniny jsou náš svět	47
6. Naš svět se zmenšuje	48

V. kapitola

MAGMA, SOPKY, VYVŘELINY

1. Co je magma a odkud pochází 51
2. Sopky za to nemohou 52
3. Každé magma jednou utuhne 54
4. Magmatický krb hřeje dlouho 57
5. Magma pokladnicí světa 60

VI. kapitola

TVÁŘ ZEMĚ

1. Atmosféra je salonem krásy 62
2. Závratné tempo 63
3. Jak vzniká vrstva 64
4. Zkamenělé vrstvy 70
5. Chemická laboratoř v přírodě 73
6. Organismy a kámen 77

VII. kapitola

KŮRA ZEMSKÁ SE VRÁSNÍ A PRASKÁ 84

1. Napětí a tlak 85
2. Zdvihy a poklesy 86
3. Smršťování vrstev 90
4. Horotvorný tlak 92
5. Proč se tektonika studuje 98
6. Zemětřesení 102

VIII. kapitola

ZMUČENÉ KAMENÍ (METAMORFOSA) 112

1. Horniny, tlak a teplota 113
2. K nepoznání změněné horniny 115

IX. kapitola

ZEMĚ A VODA 116

1. Atmosféra nosí vodu 118
2. Voda padá 122

3. Ledovce	124
4. Podzemní voda	128
5. Minerální prameny	146
6. Povrchové vody	152
7. Umělá jezera	160
8. Povrchová a podzemní voda	165
9. Vodovody	168
10. Vodohospodářství	175

X. kapitola

PEVNINA SE OBRUŠUJE 176

1. Dílo moře	178
2. Tvrdé horniny vzdorují	180
3. Zlomy jsou slabiny kůry zemské	183
4. Zemský povrch stárne i mládne	184
5. Poslední úprava povrchu	189

XI. kapitola

GEOLOGICKÝ VÝZKUM 191

1. Výchoz vrstvy	192
2. Geologická mapa	199
3. Geologové	209
4. Organiseace geologického výzkumu	212

XII. kapitola

CHCEME VIDĚT DO ZEMĚ

1. Kouzelný proutek	216
2. Cesta vědy	220
3. Měření gravitační	220
4. Měření magnetická	225
5. Měření elektrická	229
6. Pružnost a vlnění	233
7. Měření teploty a radioaktivity	236
8. Geofysika a geologie	238

XIII. kapitola	
GEOLOGIE A ŽIVOT	240
1. Pohled zpátky	241
2. Začátky geologie v českých zemích	251
3. Moderní doba	254
XIV. kapitola	
NEROSTNÉ SUROVINY	
1. Ložiska	256
2. Kdy je ložisko dobovatelné	259
3. Prospekce	264
4. Nafta	269
XV. kapitola	
CHVÁLA GEOLOGIE.	274
POUŽITÁ LITERATURA	277
SEZNAM FOTOGRAFICKÝCH PŘÍLOH	279
REJSTŘÍK	281